

Shree Raghunath Sanskrit Research Institute Library,
Jammu

No. ३१८ - घ

Title धूर्तसमाजमनम्

Author कविशेखरः

Extent ५ Age

Subject नाटकम् अष्टमः

४३

नं० ३१-ट-घ

धूर्त विमलामनस नाम प्रहसनम्

११ पत्राणि पु

२५०

लापरिसरे उपहृति सुरनारी रूपसंपत्तिः अनं

२९ एषां रत्ना जज्ञः सखी तने कौमस्तु
दिविषयसंदिग्धः सुश्रीमभक्तः ४
ने. ३२८

श्रीगणेशाय नमः ॥ १ ॥ अथ मद्रागं ॥ १ ॥ नमः कंधरोऽनसदिप्रीतिमत्पाश्वश्यामौ लौपुगरे दीहितपरिणये साक्षतं कुंयमाने तद्वत्कंमौ लिवक्ते
मिलितमिति च शंवीक्ष्य चंदः सहासो दृष्ट्वा तद्वत्तमाश्रुस्मितसुभगमुखः पातुवः पंचवक्त्रैः ॥ १ ॥ अपि च वक्रां मोहहि विस्मिताः सवाकताः वक्तो रूहि
स्फुरितः श्रीलीलीमानि तु फिताश्चरणयो र्होः पुनर्विस्तारः ॥ पाद्वत्पाः प्रातगात्रावप्रगतपस्तं त्वं भद्रो लिखो विद्वस्यांतिकपुष्पसायकशरैरीशस्पद
भंगयुगीनां द्यौतेस्तत्रधारः ॥ अलमतिविस्तरेण ॥ यदद्यः नानाबोधानिरुद्धनिजितिसुरवाणेन सदाहिनी न तपद्गीमकबंधमेलकदलद्रुमिभ्रम
दूधरः ॥ अस्ति श्रीनरसिंहदेवचरितः कौलीट्टवडामलिदृष्यत्पाश्विवसाथ्यमौलिमुकुटन्यस्तो विपद्गुरुहः ॥ ३ ॥ तस्योदंडभुजप्रतापदहनज्वाला
निस्तापदोराः सः सर्वगुणानुरागपदवीविद्योतनाचार्यकः ॥ यो धीरेश्वरवंशमौलितिलकोदाता वेदाताशयस्तस्य श्रीकविशेषरस्य कविता
मञ्जितमालंबतैः ॥ ४ ॥ तदनेन स कलसंगीतविद्याः शेषविशेषविद्योतनाभिनवभरतेन पुष्पधनपदारविदवंदारुकरपल्लवेन निखिल
भाषापभाषासुभगतावुकसरस्वतीकंठभरणेन अनवरतसोमरसा स्वादकषुयकंठकंदलीनरी नृत्यमानमीमांसा महोत्सवस्फरा
निश्वस्य पौत्रेण तत्र भवंतः पवित्रकोत्रे वीरेश्वरस्यात्मजेन महाशासनश्रीलिशेषश्रीमत्पूज्य नमभूमिना कविशेषराचार्यश्रीज्योतिरी
श्वरेण निजकुलकुतूहले विरचितं धूर्तसमागमनामग्रहसनमादिष्टोस्मि ॥ अस्मदादिष्टमवश्यमिष्टमालतीमालेव शिरसा धरणीयं ॥
तथा हि कर्पूरसिंहादवन्निकमलाह्वनिहंसंतिवप्रा लेयंति हिमालयं तिकरकासारंतिहारंति च त्रैलोक्यांगणरंगलंघिमगतिप्रागल्भ्य
संभावितः श्रीतांशोः किरणपूराद्वजयन्त्येतस्याः कीर्तयः ॥ ५ ॥ अपि च केनार्चिता दिविषदः कतिन द्विजेशाः संतर्पितान कवयः कति पूजिता वा
केवाधिनिः प्रतिदिनं नः ताः कृतार्थी स्थागप्रसादपटुना कविशेषरेण ॥ ६ ॥ तस्यैयसीमाहूय संगीतकमवतारयामि ॥ नेपथ्याभिमुखमवलोक्य
आर्य इतस्तावत्प्रतिश्रपनटी ॥ अमुदतः ३ ॥ अस्मिन् आणवेदुः अजो कोलिओः ओः पसादी करीयदुत्तिः स्तवः आर्येः अपनजानासि
यश्चत्वारिंशतानिवं ॥ वृटनां लंकारभांजिदुतं श्लोकानां विदधाति कौतुकवशादेकाहमात्रे कविः ॥ ख्यातः दमातलमंडलेष्वपि वतुष
ष्टैः कलातां निधिः संगीतागमपारगो विजयं ते श्रीतिशिशः कृतीति द्विरवितं धूर्तसमागमनामग्रहसनमभिनेतुमारश्चमितिगीयतां

विनसं
स्तुति
स्वाप्रव
ने गुह्ये
जातीना
तोदी
म
कपोश
कः
पय
गुणा
रः २

उद्ध

सम

॥३॥ भगवन् अति लज्जा करं खलु एतत्तु न युक्तं युष्मत्पुरतः प्रकाशयितुं ॥

भगवन् अद्य पुष्करणी परिसरे उपहृतिं सुरनारी रूपसंपत्तिः अनेन गतेना नामकार विलासिनी दृष्टा नतः प्रभृति सवर्गतांता मेव प्रेक्षामि ॥

तनु

निर्वर्ण्य वत्सदुरवारः कथमद्य विंता भरनमत्कंधरोऽन्या दृशद्वविलोक्यसे। तथा हि निश्चासेपीवरत्वं वपुषि वै ताभ्यन्यता दृष्टि
पाते वक्त्रे दोषं सरत्वं गतिषु विधुरता चेतसि स्नानता च। वेष्टाभ्ये वेष्टपते ते यदधिक विकल्ने रूपा सा दितस्त्वतन्मन्ये पञ्चवाणस्तिरय
ति भवतो धीरतां पूर्व रूपो ॥१६॥ स्नातकः सलज्जुमधोमुखं स्थित्वा। भ्रूवाम् अदिलज्जा अरं कयु एदं ता एजुतं तु सपुरदो पआसइदं
विष्मनगरः। न दोषः स्वरूपाख्याने तत्कथ्यतां स्नातकः। सप्रणयं। भ्रूवाम् ए अजु एत्यजो वेमहाप्यभादे स अरपुष्करिणी परिसरे
उपहृति दसुरणा अरीरू असंपत्ती अलंगसे एण एण मवार विलासिनी दृष्ट्वा तदोपहृदि सवृग अंतं जेव्वे पेक्खामि। विष्मनगरः।
सहस्तताले मुञ्चैर्विहस्प। वत्साद्यमया पितत्रैव सुरतप्रियानाममा सोपवासिनी दृष्ट्वा तामनुसंदधानोऽहमपि मर्मभेदिना कामवा
णेन शल्लित इवास्मि। तथा हि आकशे लिखिते च दिक्षु खचिते चोत्कीर्ण रूपे च वदक्या तत्र प्रतिविं विते वमनमिच्छिष्टे च वद्वे च व
सामक्षिते सरोरुहे मधुकरी वानन्यभावा तुराकांता कांति विलासहासवसतिः क्रास्तीति न ज्ञायते। दुर्ध्वमवलोक्य वत्समध्याद
मारूढा यं भगवानं शुमाली। तथा हि। दिक्वक्रं मगत्सया कवलितं योमापि भास्वत्करद्वयाभिः दुरितं तुषानलकण प्राप्य श्व
भूरेण वः। पोथाः पल्लवसंकुलदुमलता कुंजोदरेशो रते मज्जुत्कुंजरदानलोलितकराः दुर्ध्वमिति तोयक्रयोः॥ तद्दिक्ता करणार्थ
मत्रैव कमपि गृहमेधिनमुपसरावेदुति परिक्रामतः स्ना। अग्रतो वलोक्य। भो भ्रूवाम् पेक्खव ॥ विविह भगवत जणमुं उसरिद्व व
हु अरमहि सोखुं सो हंतव दुस्साल अरु दोत दोसं वरंत वा लो वद्व सो हिल्लं पडिपी पलि अवं त्य ए भण ले सपरिक्ख वलं तं मं
दुसं वार वा सरमं लि रमणि जुं आवास वडि सरसं वरंत वेडि आस म्हा सो हंत कस्स विमहा धरणस्स भवणं दी सदि। ने पय्ये। ल
दमी विवर्तवश विधित सर्वभोगः शण्वत्पकीर्ण धन विंत नवी तनिद्रः अग्रा द्यनाम कतयो भुवि यः प्रसिद्धस्तस्येदमाश्रमपदं पुरतो
विभाति ॥ स्ना। पुनरन्यतो गत्वा। भो भो ना अरा कस्स एदं वरं इति पच्छति पुनर्ने पय्ये आ कएष नाम गृहणे निर्वधो भवतः ॥

भो भो भगवन् प्रेक्षस्व मे कस्व विविध भगवन् जनमुं उ स दक्ष बहुरमहिषी खं दशो भ मान चतु शालकं ॥ इतस्ततः श्री चर ह्वा लजो व स रो भितं पुरिषी न नि तं व स्त्र लस्तन
भरा ल स परिसर व नू म्द सं चर चा र मणी इ मणी र्थ आ वा स पुरि स म सी धर व डि का स र म मणी क अ प्या पि म हा ध न स भ व न द श ते पा ॥
॥१॥ भो नागर क स्वे द ॥ १॥

विंता भरनमत्कंधरोऽन्या दृशद्वविलोक्यसे।
पाते वक्त्रे दोषं सरत्वं गतिषु विधुरता चेतसि स्नानता च।
वेष्टाभ्ये वेष्टपते ते यदधिक विकल्ने रूपा सा दितस्त्वतन्मन्ये पञ्चवाणस्तिरय
ति भवतो धीरतां पूर्व रूपो ॥१६॥
स्नातकः सलज्जुमधोमुखं स्थित्वा।
भ्रूवाम् अदिलज्जा अरं कयु एदं ता एजुतं तु सपुरदो पआसइदं
विष्मनगरः।
न दोषः स्वरूपाख्याने तत्कथ्यतां स्नातकः।
सप्रणयं।
भ्रूवाम् ए अजु एत्यजो वेमहाप्यभादे स अरपुष्करिणी परिसरे
उपहृति दसुरणा अरीरू असंपत्ती अलंगसे एण एण मवार विलासिनी दृष्ट्वा तदोपहृदि सवृग अंतं जेव्वे पेक्खामि।
विष्मनगरः।
सहस्तताले मुञ्चैर्विहस्प।
वत्साद्यमया पितत्रैव सुरतप्रियानाममा सोपवासिनी दृष्ट्वा तामनुसंदधानोऽहमपि मर्मभेदिना कामवा
णेन शल्लित इवास्मि।
तथा हि आकशे लिखिते च दिक्षु खचिते चोत्कीर्ण रूपे च वदक्या तत्र प्रतिविं विते वमनमिच्छिष्टे च वद्वे च व
सामक्षिते सरोरुहे मधुकरी वानन्यभावा तुराकांता कांति विलासहासवसतिः क्रास्तीति न ज्ञायते।
दुर्ध्वमवलोक्य वत्समध्याद
मारूढा यं भगवानं शुमाली।
तथा हि। दिक्वक्रं मगत्सया कवलितं योमापि भास्वत्करद्वयाभिः दुरितं तुषानलकण प्राप्य श्व
भूरेण वः। पोथाः पल्लवसंकुलदुमलता कुंजोदरेशो रते मज्जुत्कुंजरदानलोलितकराः दुर्ध्वमिति तोयक्रयोः॥ तद्दिक्ता करणार्थ
मत्रैव कमपि गृहमेधिनमुपसरावेदुति परिक्रामतः स्ना। अग्रतो वलोक्य। भो भ्रूवाम् पेक्खव ॥ विविह भगवत जणमुं उसरिद्व व
हु अरमहि सोखुं सो हंतव दुस्साल अरु दोत दोसं वरंत वा लो वद्व सो हिल्लं पडिपी पलि अवं त्य ए भण ले सपरिक्ख वलं तं मं
दुसं वार वा सरमं लि रमणि जुं आवास वडि सरसं वरंत वेडि आस म्हा सो हंत कस्स विमहा धरणस्स भवणं दी सदि। ने पय्ये। ल
दमी विवर्तवश विधित सर्वभोगः शण्वत्पकीर्ण धन विंत नवी तनिद्रः अग्रा द्यनाम कतयो भुवि यः प्रसिद्धस्तस्येदमाश्रमपदं पुरतो
विभाति ॥ स्ना। पुनरन्यतो गत्वा। भो भो ना अरा कस्स एदं वरं इति पच्छति पुनर्ने पय्ये आ कएष नाम गृहणे निर्वधो भवतः ॥

भा
पी

किं विना दस्य तु हे यमदातरि हि हि हि वा दत्वा
 ॥ सर्वश्रीप्रकाशस्य दशप्रोक्तं स्वर्गलं मलामिति ॥

सर्वधनं मुग्धो वं धनं लब्धवान् इति नैषधे
 ३ भोमहाप्रोक्तं भगवत्प्रविश्वनगरं पुष्पाद्विहारेभिरां भोक्तुं आगतो से ३

अथवा यदा तदा स्तु-अथ तां-मृतां गारक-धुरस्वायमावासः-विश्व-अलं विलेवेन-अस्मद्गालनायको यमतां गारः-तदेहि आवासा-
 २ अथवा यदा तदा स्तु-अथ तां-मृतां गारक-धुरस्वायमावासः-विश्व-अलं विलेवेन-अस्मद्गालनायको यमतां गारः-तदेहि आवासा-
 ३ अथवा यदा तदा स्तु-अथ तां-मृतां गारक-धुरस्वायमावासः-विश्व-अलं विलेवेन-अस्मद्गालनायको यमतां गारः-तदेहि आवासा-

अथवा यदा तदा स्तु-अथ तां-मृतां गारक-धुरस्वायमावासः-विश्व-अलं विलेवेन-अस्मद्गालनायको यमतां गारः-तदेहि आवासा-
 भ्यंतरं प्रविश्यावदुत्पावा सप्रवेशं नादधित्वा कुत्राप्येकांते स्थितौ ततः प्रविशति कस्मलवेषो मृता गारः-अथ यशीलः कुवेरो पि
 कामं याति दरिद्रतां अपि प्राणाः पुरातन्याः नार्थिभ्यो धनिकैर्धनं स्ना-पुपुष्य-भोमहावमल-भ-अवंतो विस्सन गरो तु स्नाणं जे
 हे भिवं भुं जिदं आश्रदोति मृतां गारकः-स्वर्गतां अहोदुरात्मनोः स्पृश्या जप्रकारः-भवतु प्ररोधं या मि-प्रकाशो-
 मद्रुह एव पतितो भूमकेतः तलः प्रकारोद्यमविष्यति विविंसा भवत्वेवंतावते प्रकाशं स विनयं व-स्थाने यस्परंति भैक्षमनघाः
 स्नेहेन युष्मादृशः सस्पादयुतमूर्तिसेवनविधो धन्यः पवित्राशयः-किं तस्मत्प्रतिवेशि प्रवनिता भ्रातृप्रसक्तो गनादूती
 सप्रसवेति स्रतकमतः स्थानांतरंगम्यतां-विश्व-स्वर्गतां अहोदुरात्मनोः स्पृश्या जप्रकारः-भवतु प्ररोधं या मि-प्रकाशो-
 आयुष्मन्मस्माकं यतीनां कुतः स्रतकदोषः-तथा वस्मतिः-न वा युः स्पर्शदोषेण नाग्निर्देहनकर्मणा-नापो म-च-पुरीषाभ्यां
 ना न्न दोषेण मस्करी-मृतां गारकः-स विनयं भगवन् यद्यप्येवं तथापि न संभवति-अनादृश्या कृषिर्न शराश्च भंगदृश्या
 दिकं वाणिज्यमल्पलाभेन प्रातराशस्य का कथा स्ना-सक्रोधं संस्तुतमाश्रित्य-अहोधिगस्तु जलधिजातायाः श्रियः-
 नो ज्ञानाति कुलीनमुत्तमगुणं सत्त्वान्वितं धार्मिकं नारप्रवलं न कार्य कुशलं न प्रशयालं कृतं नीवं कूरं मपेत सत्वमदयं
 यस्मादियं सेवते तदंशानुगुणः पयोधिसुतया लक्ष्मा प्रमालीकृतः-अरे रे नह-परलो-आदुहवद्वरण-इरिसेदू सहमभु
 हि पठुं तु मं महाधरणं दुष्टिस्सि-अ-अ-अदेहि-अ-हो हिं कुदो-अ-नदो गदु-अ-मि-क-वा-प-स्थि-द-वो-मृतां गारकः-भगवन् न-स्मदा
 वा सो तरे सुरत प्रिया नाम मा सो प वा सिनी निवसति-तत्र गम्यतामि त्वं सत्वरं निष्क्रांतः-विश्व-वत्स्य द्योवंतस्मीहितमेव
 नः संपन्नं तदेहितत्रैव गच्छाथ इति परिष्क्रामतः-स्ना-पुरोवलो-क्यां गंधमाध्वीयवा-भ-अ-व-पे-क-व-र-ए-कं-गि-आ-मु-त्य
 माथ आसजुतं मे ह-म-ह-त-व-दु-ल-परिमलु-गारो-अ-गि-म-भ-व-णा-दो-ली-स-रे-दि-ता-ए-दं-जे-व-सुर-अ-पि-अ-ए-आ-वो-स
 २ भगवन् प्रे-त-सं-ए-क-गि-को-मु-स्ता-सं-पु-क-म-ह-व-ध-वि-त-परिमलो-गारः-आ-मि-म-भ-वा-ना-वि-म-र-ति-त-दे-त-द-व-स-र-त-प्रियाः
 मोक्षसंभवनामिति तत्र धामि २॥

कूरनागरमोथासुगंध

भवन्ति तन्मि। विश्वः विदधैव किल सा सोपवासिनीति किं वदन्ती। तदा गच्छोपसर्पा वश्येकांते स्थितौ। ततः प्रविशति सुरतप्रिया॥ धम्मो न इहो बहुदुःखजे हो मो
 क्खन सो क्वं महत्सुत्थिसव्वं। सुत्था समत्थो स सुत्थं विधादुं अनेगं सव्वस्स कलानिधाता॥ स्नातकः उपसृत्य अजो एसो भवति विस्सन अरोतु ह्याणं अदिधीउ
 सुत्थिदो। सुरतः। परिक्रम्या वलो क्ये। कयं भवति उवसप्पामि। इत्थु पसृत्य भवति अणमामि। विश्वः सप्रमोदं अभिलक्षितकलेभाजं न ज्ञेयाः। सुरः। भवति
 तु ह्याणं पसो एण। विश्वः एवमविरादस्तु। सुरतप्रिया। आणवेदुम अवंजं मए कादु बुदा अवं वं। विश्वं भुभे किमस्माकं मदेयं भवं त्पाः। सा प्रतं तु भिसेव ताव
 त। सुरः। भवति वंकी दिसी भिकवा इदि सी वलो ए किं अति तिम्मलं इं। विश्वः सहस्रं अयतो मां संमाषपहो लेत क्वटिका वास्तु कशा कंवटः। सा जीवन्
 मुदमत्सपविदल प्रायः प्रकारोत्तरः। स्वादिष्टं वपयो। बुतं दधि वृत्तं नं रं भापुत्तं स कं रं संधे पादितिसा ध्यातां सुवदने भिक्षार्थमेतदुतं। सुरतः। विहस्या स्व
 गतं। ए सो विमहप्या अत्ता रिस्स जण जा गो जे वदे वस्स पसा एण संपत्तौ। प्रकाशं। अजुलिवं धी। एदं सरीरं विरहेण जुत्ते वाली तथा धम्म फले
 व्व सारी। स वं दुदे हत्थं उदार किते का बाहिरे वत्थु नि अत्थि आत्था ता अत्थं तरत वरं पविसि अवी समदं भवति अवं अहं उण भिकवा पआरं करे मि स्ना।
 सोपहा सं भवति पेरवरा संस्कृतमा अित्य। पक्काः कुंते लरा शयः कटकटं मा कपोला पुं भो आमाया स्तनमंडले निपतितं मुष्कानि तं वस्यली।
 दृक्चा तस्मितभा धितैः शिवशिव प्रस्तोति नेत्रोत्सवं किं भूमः करवामवेति किमियं दुष्टा जरत्तापसी। विश्वः रे मूर्ख किमसा धुज्जो वितंज
 लपसि सुरतप्रियां प्रति। शुभे गम्यतां पा कशालां प्रति। वयमप्या गच्छंते एवा स्महे। सुरतः। जं भवति आणवेदिति निःक्रांता। स्नातः भवति ज्ञाव
 भिकवा शिञ्जुदिता व भवति एत्थ जे व विदुदु अहं उण अणंग सेलि आए पउत्तिं जालि अले हं आ अहमि। विश्वः कससहै वगम्यतामि नि
 परिक्रामतः। स्नातः भवति मूलसा स अण विदस्स वर सनिहाले अणंग सेलि आए भवति सुदं मए ता तस्स जे वी नुसारेण अ
 स्मै सहा पुरो वलो क्यं भो भवति पेरवरा एसा अणंग सेणा सुरविलासि लि व्व विलो ई अदि विश्वः तदा गच्छे वं नमुपसर्पा वड
 येकांते स्थितौ। ततः प्रविशत्यनंग सेना। स्ना सहसोपसृत्य भवति पेरवरा अणंग सेलि आए लावे सलदिं एलीलं प्रोरुह पत्तं कं
 एण अणंग संपुत्तं वं दाल एण पुत्तुं गत्थ एण भार भंगुर त एण वेदुं भं भू किं सा। वाला मत्तं ग अं द मत्तं ग मणा सुंदर सो हा मयी एण पंचरा

अन्वेष्णावः

वेदीव मधोद

नीतां भो रहं प्रका

नयनी

गोम.

१

३

३

४ पत्रांकः

संज्ञासमासः ५

अथर्व
प्रिये ५

... रस्तमो हण करी सिगार सजी विष्णो विष्णु स्वगतं प्रत्ये त्रं वल भंगिल विमप्र सौरान ना भोरु हा यत्ता कूत कलां वि
 लोम वसति र्थकां तरो भोद्र नाय कोति प्रकरो त्रमांत तुलता मा लो क्य गो पा यति प्रायस्त क थय त्तर र वना प्रगे कृशांगी स्थितां ३० प्रकाशं व
 ससम्यगुपलाक्षितं तथा हि यती र्ध्वं दुमुखां बुजा सवर सो ने त्रे न वे दी वरे दंत भ्रे लिख ता भूत वरो द व विरो मा वली ३१ तुंग न कु व द्यं नवेक
 फल यगं पात्रं करं भो नु हं त न न्ये मद ना बनि हित र तिः स्वां गो प वारै रियं अ नंग से ना ल क्षी कृत्वा प सूर्यं विरितं त प प्रति दिनं या ती र्ध्या त्रा
 कृता य द्यः पुरुषो त्त मा र्व न विधी वेतः कृता र्धी कृतां त स्ये त त्पर म प्र मो द जन कं प्रा त्रं कृत्वा कर्मणस्त किं शास्त्र कथार से न विम हो स्व
 गे न मो क्षे ल व ३२ इति कथा व स्या ना द्यति स्ना त सहर्ष वै रा ग्य स्व गतां ए सो त्म प दो दुष्टि वरे नु अंग म इ व प दू हा ता भो द मु ते सु ते हि
 व अलो हि लि वार दू स्ता प्रकाशं प्र अ व तु मं पे क्ख द सं सार सो खो मो र क्ख म्म ग ल गा हि अ ओ क धं ई रि से म अण र से दू हा ता भो द मु ते सु ते हि
 संग मा द्यो अ प्पा लं वि द्वा ल अ सि वि स्व सा व सौ व स मे वं भ र्णा अ लु या व दू छि र्मु गा क्षी र्णा नो न री न ति भं गुरा त ध दू हा ता न व
 तां वि ते वि वे क कुरु ते प दं ३३ अ नंग से ना वि ह स्पा ध र्णा धी लो क र्पु र सो ज लो ता कि र ह्य अ र स रु दि अं क दु अ अ प्पा लं वि डं वे सि
 विश्व सं न्या सि ना म स्ता कं कु तो र्थ संपत्तिः त द स्म कू री रे लो व य धा सु ख वि भि यो गः क्रिय तां सा नु रा गं वा ले म्म लं वि डं वे सि
 म ल वा हु दं डे वं डि प्र वं ड म द ने न यि धे हि दृ ष्टिं ए ष त्व दी य व द ना बु ज कृ ष्ट वे ता दी नो मु निः स प दि मु द्वा ति का म सिं धौ ३४ इति का मा
 व स्या ना ट य ति स्ना भो म अ व तु मं पे क्ख द सं सार सो क्ख वा इ सो दि पु नः प ठ ति अ नंग से ना सं स्कृत मा अ त्प भ ग न ल म त्रा रा म
 त्प ता नु रा गे ण प्रा ग र्थं परि ग ह्य मो क्ष प द वी ध्या यं ति निर्म त्तरा बा ल प्रौ ढ कु ली न ही न वि ष ये व त्र सा धा र णा रा गि द्य
 म म त्व क र्षि त धि यो वेश्पा समा भि क्ष व स्त्व जा न न्न पि नि त्य मि त्प ह ह किं का मा र्ण वे म डु सि विश्व प्रिये ग हा रा णा स्म

रीरमिति तामचले धारयति. स्ना. सहसोपस्त्या. अरेरेन हपरलो आदु हपरिवा. अ. आपटमं एसा अस्त्रपरिगाहेण तुह पुत्रवह हो दि. तामुंन एणं. विश्व.
 धिष्णार्व. एसा स्मद्व. हस्त्रपत्नीमातु तुल्याव. तत्किमेनामनुव धासि. स्नातकः सको धा. अरेलेपटा एवंप्रसंगं तस्मिन् एउप हो रहिंपकु मालरफलं वि विश्व २
 अदेमु एउं थोत्परं करइस्सं. इमनो मं कल हं नाटयतः. अ. नगं. स्वगतं. कथं धुत हत्ये पतिदहि मो दुदा व एव. प्रकाशं. भो महाभा अ धं आ तु प्रा एं ए आ
 रिसेम हा विवादे अ स जुा इमिस्सो पमाणी करी अटु. विश्व. प्रिये एव भवतु. स्नातकः पिएद शटं क आ मर द्य अवा. तातं हो दि अ म एा र हं स म्पा देहि ति प्रं
 म्पिं दर्शयति. विश्व. अलं ग्रं थि दर्शने न ए हित वे वा द्यो व इ ति निः कृताः सत्ते प्रथमः संधिः. ॥ ततः प्रविशति स जुा ति मिश्रो विदूषकश्च. अस. स प्रमोदं. भासा
 नै लो के य भो जनं श्रेष्ठं ततो पिसुरतो त्सवः. भो जनं वा स्तु मा वा स्तु जी व नं न र त वि ना. ॥ २२ ॥ वत्सवं धुवं व का ग द्वा धी च. विदू. जं मिस्सो आ ल वे दि. अस. य.
 द्वा मा व कृ पा नं थ दु ल स न य ना लो क नं के लि रं गे त स्मा द्प्यं ग सं गः कु व क ल श भ रो ली डु ने वां ग मं जिः. एतत्सं सारं सारं कुरु नि ज हृ द ये नि र्वि क ल्यै क क ल्यं
 किं ते का र्थं वि वा दे र ल म ति गुरु भि र्गु थ कं थ आ भ रे ण. ॥ २३ ॥ विदू. भो मिस्स. परं ग ए ण सं भो अ दो वि पर मं दि रे सं धिं क दु अं ज्ञे अ थो ह री अ दि तं ति ह अ रा सा रं. ॥
 एं पे क व र. किं वा ति जु ए ण. क जुं ति अ ध ण वि ल अं तं क र्त्तुं को दु ए दः खं किं वा कुं जो कि सी ए प सु वं सु लि अ आ आ स लि प्पा दि दा ए. किं वि ज्ञो ए फ लं
 वा म र ए स म स म्पु य षा वि ता उ ला ए. ए वं ति लो. अ सा रं पर ध ण ह र लं ज्ञ अ की ला स हं वा. ता ए थ्य धु त्ते नं अ रे जा दि सो त मं गुरु ता दि सो हं शि के वा सं वु
 तो. अस जुा. स वं रा गं. अ हो न ग रे स्मि न्नि रु प जी वि ता स्म दि ध म्पो वि या ए णं य तो दि ना ष्ट क मा र म्भ न क श्चि न्ना य वा दी न व क र ट्ठा दु प्र ति लं भः. न
 व ग ली का ज ना ला पः. ने प थ्य. भो भो वि सा प्य ता म स जुा ति मि अ स न्ना य क र णं थं वा दि नो द्वा रि व र्ते तो. अस जुा. उ चैः वत्सवं धुवं व क श्चि वं प्र वे श य वा
 दि नो विदू. निष्कु म्प. विश्व न ग र स्ना त का नं ग से ना भिः सह पु नः प्र वि श ति. अस जुा. विश्व न ग र स्ना त का वा लो क्य. स्व ग तं. क थ म न थं त र मा प ति तं.
 प्र का शं. भो व न्ना गं तु का व यं त न्ना व मि सा व स रः. विदू. भो मिस्स. ए दे जे व वा दि ए णो ए दा एं वि वा दं वि वा रे दु मि स्सा. अस जुा ति! सह वं स ग वं आ
 स न मु प नी य ती भ ग व ते स्ना त का य वा. विदू. त प्या रु लो स र्वा नु प वे श य ति. अस जुा. को र्थी कः प्र स र्थी व. स्नात. भा सा ए अ हं अ धी ति अ र क

४

संयुक्त

हरि

एतेभ्यश्च वे. असुजा. न्यायवादिनः प्रथमतो निरकरः पञ्चाङ्गाद्योतरे. तत्र क्रियतां भाषोतरे. विश्व. अयमस्मत्संन्यासदंडो निरकरः स्नातकः. एतमेवैरास
 नभोरश्चंलि अरभवणे. पलिच्छी अदु असुजातिः. सगौरवंगहीला. समोरमाद्यायमुत्तिकिं अदिनियुज्ज्वानि द्वाकरंदो षविनासहेतुधुधाक
 रं बुद्धिविवर्द्धनं व. इन्द्रासनं केलिकलानु कूलं संप्राप्यते देववशादिदानीं. विश्व. स्वाधीनयौवनासु. रः सामान्यासर्वकाभिना. अस्मा
 भिरियमा. क्रांतामदीयातेन वल्त्रभा. ३२ असुजा. भूमौ भाषा लिखति स्नातकं प्रति. स्नातकसत्वरमुत्तरं कुरु. स्ना. एसा पुर्वमएदि हुदा
 पुणदशष्टं कश्चि. आणीदाणु मदिण्णं मदी आतेण वल्त्रहा. ३३ असुजा. भूमौ उत्तरमभिलिखति. विदू. भो भिस्सपे करवर अणंगसेना
 एतावत्सलं हि. मिअलं भणविम्वफुरं तमुहीण अणुप्यलवं वलकेलिमुही. थलभारण आ अइमभु किं सा. पठमोदि अवंदकलास
 रिता. ४ असुजा. अनंगसेनामा लोक्य. अही निर्माणवेदं धीविधातु. तथा हि. लीलोले सत्तो. लि तखं जनमं जुने वा संपूर्ण शारद
 सुधा करको तवक्रा. बालाजगत्रितयमोहन दिव्यमूर्तिर्भिन्ने विभाति जगति स्मरवीर कीर्तिः. ४१ भो वादिना वेषा विवादा ध्या सिता. नंग
 सेना जयपराजयया वनभ्यस्थ स्याने स्याप्यतां. एवं विधमा भ्यस्थे न वयमेव नृपतिनायवस्थापिता. नभ्यस्थाः. अनंगसेना मातृप्यस्व
 संनिधौ वुपवेश्प. तदीयकरं हृदये निधाय सप्रमोदं. विकल्बकमलकांत श्रीरयं काम्यकांति हिमकर करमाद्यवंदकांतातिशीतः. मज्जम
 दधनसारसंग सोरभ्यभव्यो हरति मदनतापं कोमलः पालिरस्याः. ४२ क्षणं विवाये विहस्य. भो वादिना वेतदा जज्ञे त्रे. मरुभुनो
 रिव युवयोर्विवादः. तथा हि. नैषावदीया भवतोपि नैषामत्संनिधिस्था सुभगामदीया. स्वप्नेपि पूर्वमयि जातकेलिस्ततोपि हेतोः
 रक्लुवल्त्रभाषे. ४३ विदू. अनंगसेनामा लोक्य. जनातिकं. भो सुंदरि एसा भिस्सो बुद्धो. भश्च वं लिदुनो. संजादरो ५. मिक्खाव अ
 लो. ता एदाणं समागमं परिअ. अ. मसमागमेण अतलो जे. वृणं सफले हि. इत्थो लो रंशयति. अनंगसेना. सस्मितं. कथां
 पुत्तसमागमं परसणं संवुत्तं. विश्व. सवैराग्यं. वत्सदुराचार. नहि जलौक सामंगे जलौकाले गति. मूलनासैकश्चायं वि

आदिशब्दया सा...

वी. वि. स्व. सन. प्र. ज. लि. कर. स्त. न. द. न. कु. ज. व. त. त. त. प्र. त्य. व. ने. ज. न. ज. त. म. नि. वे. क. दे. व. म. म. इति. त्रि. र्ज. प. र्ज. अ. वा. हि. ज. अ. र्ज. त. मु. त्र. अ. र्ज. त. र. म.

॥ य. कु. श. र्वा. या. त्म. क. मा. स. न. मा. स. न.ो. प. रि. द. वा. आ. वा. ह. न. म. क. र्वा. र्वा. स्या. पि. त. र. क्षि. ण. ग्रे. क. प. वि. त्रे. ज. त्ना. शि. पु. ष. प्र. से. पा. तं. कृ. त्वा. वि. प्र. क. रे. र. क्षि. ण. ग्रं. या. दि. व्या. इ. ति. प. णि. त्वा. मु. क. ग. अ. पि. त. र. मु. क. न्ने. ष. ते. र्वा. स्व. धे. ति. द. द्या. त्. ना. त्र. मु. त्र. तां. प. र. तु. द्वि. ज. वा. म. ना. गो. नि. धा. य. त. त्र. प. वि. त्र.ा. दि. क. धा. र. यि. त्वा. त. दु. प. रि. त्री. कु. श. नि. द. ध्या. ता. त. तो. जं. वा. दि. द्या. न. प्र. ति. अ. न्नौ. कर. ण. व. र्जं. पि. रि. वे. ष. ण. पा. त्र. ले. म. नां. तो. तिल. प्र. के. र. ण. ते. अ. मु. क. ग. अ. पि. त. र. मु. क. श. र्म. नि. द. म. त्र. सो. प. क. र. ण. उप. नी. तं. मु. प. ने. ष. मा. नं. ते. स्व. धो. ते. सं. क. ल्प. या. पो. न. रा. न. ग. य. त्रा. द्वि. ज. प. वि. क. रा. दान. स. कु. द. पो. दान. ग. य. त्रा. दि. ज. पा. ते. सु. स्व. दि. त. मि. ति. त. त्रि. प्र. श्रं. कृ. त्वा. सु. च. दि. त. मि. ति. ते. रू. के. शो. षां. शा. नु. सा. वे. दि. का. क. र. ण.ा. र्वा. पूर्व. क. पि. उ. दानां. तं. अ. पि. त. र. इ. ति. ज. पां. दि. स्व. धा. वा. र. नां. तं. स्व. धा. वा. र. ने. पि. त्म. न्यः. स्व. धो. या. ता. मि. त्ये. ता. वा. ने. व. मे. व. पा. र. ॥ त. तो. द. क्षि. ण. दा. ना. दि. वि. स. र्ज. ने. र्वा. म्प. ता. मि. ति. वि. शो. षः. ॥ अ. भि. र. ता. स्म. इ. ति. प्र. ति. क्क. व. नं. त. त. आ. मा. वा. ज. स्ये. त्य. नु. वृ. ज. न. प्र. द. क्षि. ण. क. र. णं. गृ. ह. प्र. वे. शो. द्वि. टा. प. न. य. न. पि. उ. श्र. ति. प. ति. वे. अ. दे. व. रि. भ्ना. ज. ना. नि. ॥ श्री. र. त्ने. श्च. र. पु. त्रे. ण. वै. द्या. ना. ये. न. धी. म. ता. कृ. ते. को. द्वि. ट. स. म्प्रा. द. प. दु. ति. नि. य. तो. क्ष. रा. ॥ १. ॥ इ. त्ये. को. द्वि. टं. ॥ अ. प. ती. र्थ. म्प्रा. त. त्र. वृ. त्त. पु. रा. लो. आ. हं. तु. त. व. क. र्त्तव्य. म. र्वा. वा. ह. न. व. र्ज. ति. मि. ति. वृ. त्त. पु. रा. ला. र. अ. र्ध. दान. मा. वा. ह. नं. व. र्ज. यि. त्वा. पा. र्वा. ण. व. स्त. र्वा. यं. पि. उ. श्र. ति. पा. त्र. लो. र्थ. ए. वे. ति. वि. शो. षः. ॥ इ. ति. ती. र्थ. म्प्रा. हं. ॥ ॥

स्व. म. र्त्त. व. म्. ति. त्रि. त्तः. स्व. पि. त्म. न्य. स्त. धे. व. र्वा. वि. ध. वा. का. र. ये. ह्य. हं. यथा. काल. म. तं. द्वि. ता. ॥ १. ॥ इ. त्ये. को. द्वि. टं. ॥ अ. प. ती. र्थ. म्प्रा. त. त्र. वृ. त्त. पु. रा. लो. आ. हं. तु. त. व. क. र्त्तव्य. म. र्वा. वा. ह. न. व. र्ज. ति. मि. ति. वृ. त्त. पु. रा. ला. र. अ. र्ध. दान. मा. वा. ह. नं. व. र्ज. यि. त्वा. पा. र्वा. ण. व. स्त. र्वा. यं. पि. उ. श्र. ति. पा. त्र. लो. र्थ. ए. वे. ति. वि. शो. षः. ॥ इ. ति. ती. र्थ. म्प्रा. हं. ॥ ॥

अ. व. ने. ज. नं. पि. उ. दानं. पु. नः. प्र. त्य. व. ने. ज. नं. द. क्षि. ण. वा. नं. सं. क. ल्प. स्ता. नं. ॥ ३. ॥ र्थ. म्प्रा. द्वे. ष. यं. वि. शिः. ॥ अ. र्ध. मा. वा. ह. नं. वै. व. दि. जां. गु. ण. मि. वे. शु. क्रे. र्वा. द्वि. के. ग्रा. ह्ये. कृ. णे. ग्रा. ह्ये. प. रा. द्वि. के. द. नां. वि. क. रं. त. त्रि. प्र. श्रं. व. ती. र्थ. म्प्रा. द्वे. वि. व. र्ज. ये. त्. ॥ को. श. कः. स्व. म्प्रा. के. र्वा. ति. नी. भा. वा. सिं. ह. स्प. न. प. ते. र्वा. ति. कु. र्वा. म्प्रा. के. र्वा. ति. नी. भा. वा. सिं. ह. स्प. न. प. ते. र्वा. ति. सिं. ही. वि. ता. ज. ते. ॥

अ. व. ने. ज. नं. पि. उ. दानं. पु. नः. प्र. त्य. व. ने. ज. नं. द. क्षि. ण. वा. नं. सं. क. ल्प. स्ता. नं. ॥ ३. ॥ र्थ. म्प्रा. द्वे. ष. यं. वि. शिः. ॥ अ. र्ध. मा. वा. ह. नं. वै. व. दि. जां. गु. ण. मि. वे. शु. क्रे. र्वा. द्वि. के. ग्रा. ह्ये. कृ. णे. ग्रा. ह्ये. प. रा. द्वि. के. द. नां. वि. क. रं. त. त्रि. प्र. श्रं. व. ती. र्थ. म्प्रा. द्वे. वि. व. र्ज. ये. त्. ॥ को. श. कः. स्व. म्प्रा. के. र्वा. ति. नी. भा. वा. सिं. ह. स्प. न. प. ते. र्वा. ति. कु. र्वा. म्प्रा. के. र्वा. ति. नी. भा. वा. सिं. ह. स्प. न. प. ते. र्वा. ति. सिं. ही. वि. ता. ज. ते. ॥

वि. रं. जी. व. वि. रं. नं. द. वि. रं. पाल. य. मे. दि. नी. वि. रं. वि. त. र. दा. ना. नि. वि. रं. चं. वि. म. यी. भ. व. ॥ अ. र्ध. वि. ना. श. री. रे. ण. म. न. त्ता. व. नि. रा. धि. ना. ॥ पर. य. न्त्र. धि. ना. ना. रा. स्त. व. जी. व. श. र. दा. श. तं. २

वारस्तादेहि सुरत प्रियास्यानते वृगच्छा व श्रुतिनिष्कांतौ। प्रविशपटीक्षेपेण मूल नाशकः २ अले. अनंगसेलिए. जाणिदेतु सव रिदे. जं वालं. २ तुहम
 अणमदिरखो लवे अणं. पत्येते वह वालं हे गेतरप आलि देता. सम्पद अछ अणहा ला अहा हो अदेदाइस्सं। अनंग भो मूल एण स अ सम्य
 द जेव. अस ज्ञा इ मिस्सा दो. अणलो धणलं भे एण. तुह. दाव इस्सं. ता. सुखो हो इ. विदु. को र सो दुष्ट दं सलो. दुष्ट व रि दे दुष्ट व अलो. अस ज्ञाति.
 ५ आः किमेष भवद गोवरः। पशप. छि भो छ ना सो ग ल गं ड न मो. वा मा क्षि का सो ग लिते कहस्सं। शिली पदमा ए त द क्षि एण वि. समल नाशः किल
 नापितो सो। ४४ मूल. सहसो पल्लव. सव्वे धांस प्रणम माद श दि र्श यति। अस ज्ञा. मूल नाश क क्रिय ता म स्मा कं न खलो म्ना परि कारः। मूल.
 ५ भो प ठ मं वे अणं प अछ। अस ज्ञा. मूल नाश क कि मर्थ. मूल. भो ज इ तु मं परि वृ न लं ते प ठ मं जेव. प्रलि स्स सि. वे अणं कु दो प पि द व्वं। अस
 ज्ञा. अलं परी हा से न. गृह्य ता मि दं पारि तो वि कं र का रा कृ ष्य ग ज्ञा कि नी द हा ति. मूल ना. स गौर वं ग ही त्वा. स प्र मो द मा ध्या य. कि वि दि नि
 यु ज्य व मि श्र स्सं कर व रण यो र्वं ध नं कृ त्वा व्या पा रं ना ट य ति. अस ज्ञा. स वे द ना द ल ति हृ द य मे त मो ह म भ्ये ति वे तः स्फु र ति स क ल दे हे को क
 स ग्रं धि सं धिः। वि र म वि र म शि ल्या मूल नाश त्व म स्मा छि व छि व म म स द्यो जी वि तं वु ष्ठी ती व. ४५ इ ति मो ह मु ण ग तः। मूल. बाल यित्वा. कथं मा
 दे. अस ज्ञा इ मि स्सं. ता भो दु ल हु ल हुं अ व क्क मि स्स इ ति नि ष्कां तः। वि दू ष कः। मि श्र स्सं कर व रण यो र्वं ध न म प नी या. भो आ ण वे द मि स्सो. वि
 अ व रं तु ह पि अं णि द्वा ह इ स्सं। अस ज्ञा. सं शां ल धी. य धं स म स्तं क प टे न भु क्तं ध र्त्त क्रि या मि र्द यि ते य मा ता भ वा नं वि नी तो मि लि त श्रु शि
 ष्यो ना तः परं नः प्रिय म स्ति लो के। ४६ त था पी द म स्तु. काले सं त त व र्षि णो ज ल मु वः स स्यैः स म द्वा ध रा भू पा ला नि ज व र्म पा ल न प रा वि
 प्रा ण पी नि भ रः स्वा दु क्षी र न लो ध सः प्र ति दि नं गा वो नि र स्ता प दः सं तः शां ति प रा भ वं तु कृ ति नः सौ ज न्य भा जो ज नाः॥ ४७ ॥ इ ति नि
 : कां ता स र्वेः कृ र्त स मा ग मं ना म प्र ह स नं स मा त्रं॥ ॥ शु भं॥ अ थै को द्वि ट्वा त ग मं व र्ण वा क्ये वि शे षः। अ द्ये त्वा दि र्वा र व त स्वः करि ष्य मा लो पि तः
 सां व त्स रै को द्वि ट्वा म ह मा मं त्र ये त्वा दि। ध र्म आ व र्ण त तः प्रा त स्ना नी या दि सं प्रे ष ण म्म स्तु न ख छे द न स्ना न द्वि ज हू न स्वा ग त प्र ष्ण पा द प्र क्षा ल न दी धां
 व म ना स न रा न दी प स्था प न क र्म पा त्र पू र ण पुं ड री का क्ष स्म र ण दे य द्वा म्भु क्ष ण प्र ण या म दे व ता म्भु इ ति ज पाः। सं क ल्पे ति य्वा टि की र्त नां ते. अ मु क
 त्र स्प पि तु र मु क श र्म णः सां व त्स रै को द्वि ट्वा द्ध म हं क रि ष्ये इ ति वि शे षः॥ त तो शु क गो त्र पि त र मु क श र्म नि द मा स नं ते स्व धे ति दि गु ल भु ग न द क्षि र